

İPEKYOLU KALKINMA AJANSI

AVRUPA BİRLİĞİ FON KİTAPÇIĞI

GAZİANTEP 2011

İÇİNDEKİLER	2
1. KATILIM ÖNCESİ MALİ YARDIM ARACI	3
1.1. Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma	6
1.2. Sınır Ötesi İşbirliği	7
1.3. Bölgesel Kalkınma	8
1.4. İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi	10
1.5. Kırsal Kalkınma (IPA Rural Development - IPARD)	12
2. TOPLULUK PROGRAMLARI	14
2.1. Hayatboyu Öğrenme Programı	15
2.2. Gençlik Programı	16
2.3. Yedinci Çerçeve Programı	17
2.4. Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Programı	19
2.5. Progress(İlerleme) Programı	21
2.6. Kültür Programı	22
2.7. 2007 - 2019 Yılları İçin Avrupa Kültür Başkentleri Eylemi	23
2.8. Fiscalis 2013 Programı	23
2.9. Gümrük 2013 Programı	24
2.10. Avrupa Çevre Ajansı	25

1. Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı

AB'ye üye olmak için başvuran ve resmi olarak adaylığı tanınmış ülkelere özel mali destekler verilmektedir. 1999 yılı Helsinki Zirvesi'nde adaylık statüsü kazanan Türkiye katılım öncesi yardım adı verilen bir mali yardımdan faydalanmaktadır. Söz konusu yardımlar, ülkelere AB üyeliği süreci kapsamında AB müktesebatına uyum ve uygulama yönünde ülke tarafından alınması gereken siyasi, ekonomik, yasal ve idari tedbirler için mali kaynak sunmaktadır. Avrupa Birliği 2007–2013 yıllarına ait bütçe dönemiyle birlikte aday ülkelere sağladığı mali yardım mekanizmasında değişikliğe giderek aday ve potansiyel aday ülkelere yapılan mali yardımları Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (Instrument for Pre-Accession Assistance - IPA) adı altında birleştirmiştir. IPA'nın temel amacı aday ülkenin AB'ye üye olma yolundaki ihtiyaç ve önceliklerine hizmet eden projelerin desteklenmesidir.

Beş bölüm halinde yapılandırılan IPA, geçiş dönemi ve kurumsal yapılanma desteği, sınır ötesi işbirliği, bölgesel kalkınma, insan kaynakları geliştirilmesi ve kırsal kalkınma olarak belirlenen yeni alanlarda katılım öncesi mali destek sağlamaktadır.

IPA Bileşenleri:

- I. Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma
- II. Sınır Ötesi İşbirliği
- III. Bölgesel Kalkınma
- IV. İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi
- V. Kırsal Kalkınma

IPA kapsamında 2007-2013 yılları itibarıyla bütçelenen toplam fon yaklaşık 10,1 milyar avro tutarındadır. Bu tutarın yaklaşık yarısını oluşturan 4,9 milyar avro, nüfus ve yüzölçümü büyüklüğü dikkate alınarak Türkiye için ayrılmış durumdadır.

Tablo-1: IPA 2007-2013 Dönemi Türkiye Mali Yardım Miktarları (milyon avro)

IPA BİLEŞENİ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOPLAM
I. Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma	256,7	256,1	239,6	211,3	228,6	233,9	238,3	1.664,5
II. Sınır Ötesi İşbirliği	2,1	2,9	3,0	9,6	9,8	10,0	10,2	47,6
III. Bölgesel Kalkınma	167,5	173,8	182,7	238,1	293,4	367,8	378,0	1.801,3
IV. İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi	50,2	52,9	55,6	63,4	77,6	89,9	96,0	485,6
V. Kırsal Kalkınma	20,7	53,0	85,5	131,3	172,5	197,9	213,0	873,9
TOPLAM:	497,2	538,7	566,4	653,7	781,9	899,5	935,5	4.872,9

Kaynak: AB Bakanlığı

IPA bileşenlerinin programlanması ve önceliklerin belirlenmesinde, AB mali yardımının hangi sektörlerde kullanılabileceğine işaret eden ana belge “Çok Yıllı Endikatif Planlama Belgesi”dir (Multi-Annual Indicative Planning Document - MIPD). Söz konusu belge 3 yıllık dönemler itibarıyla hazırlanmakta olup, ülkemizin katkılarıyla Avrupa Komisyonu’na yıllık olarak revize edilmektedir. Komisyonun yeni yaklaşımı çerçevesinde, 2011-2013 dönemiyle birlikte uygulanacak projelerin, MIPD belgesinde belirlenen öncelikli sektörlerde yoğunlaşması hedeflenmiştir. Bu yaklaşımın amacı kısıtlı kaynakların daha spesifik alanlarda kullanılarak projelerin etkilerinin ve sonuçlarının çok daha hissedilir ve görünür hale gelmesidir.

Yeni mali yardım yaklaşımının hedeflerinden biri de, sonuçları daha görünür ve hissedilir projelerin uygulanması yoluyla tartışmaları ilerleyen aylarda başlayacak olan 2014-2020 AB bütçesinde ülkemize ayrılan payın daha da artırılmasıdır. Bu noktada, ülkemizin 2007-2010 döneminde sergilediği ve 2011-2013 döneminde sergileyeceği performans, hem yapılacak fon tahsisatı hem de genel anlamda Türkiye’nin AB’ye üyeliği konusunda üye ülke kanaatlerini olumlu yönde etkileyecektir.

IPA kapsamındaki mali yardımlardan faydalanabilmek için, yararlanıcı ülkenin gerekli idari yapıları oluşturması zorunludur. Bu idari yapıların ne olduğu ve fonksiyonları, IPA Uygulama Tüzüğü’nde (ipa.stb.gov.tr/Dosyalar/

IPA Uygulama Tüzüğü (Tr.pdf) açıklanmaktadır. Yararlanıcı ülke, bu idari birim ve otoriteler arasında görevler ayrımını sağlamakla yükümlüdür. Söz konusu birim ve otoriteler kurulup işlemeye başladıktan sonra AB, yardım fonları üzerindeki yönetim yetkisini yararlanıcı ülkeye devretmektedir.

Tablo 2: IPA bileşenlerinin Türkiye’deki otorite kurumları

IPA Bileşeni		Türkiye’deki Otorite Kurum	Bileşen Web Sitesi
Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma		AB Bakanlığı	http://www.ab.gov.tr
Sınır Ötesi İşbirliği		AB Bakanlığı	http://www.ab.gov.tr
Bölgesel Kalkınma	Çevre	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	http://www.ipa.gov.tr/
	Ulaştırma	Ulaştırma Bakanlığı	http://op.ubak.gov.tr/
	Bölgesel Rekabet Edebilirlik	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	http://ipaweb.sanayi.gov.tr/
İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi		Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	http://ikg.gov.tr/
Kırsal Kalkınma		Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	http://www.tarim.gov.tr/ http://www.tkd.gov.tr/

IPA Fonlarına Nasıl Başvurulur?

IPA kapsamında olan fonlardan faydalanmak için hibe duyurusunun yapılması gerekmektedir. Hibe duyurularını IPA bileşeninden sorumlu otorite, AB Bakanlığı, Merkezi İhale ve Finans Birimi ve Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu yapmaktadır. Hibe duyurusundan sonra genelde 60 – 90 gün süre içerisinde projelerin hazırlanması istenmektedir. Proje başvuruları Merkezi İhale ve Finans Birimi’ne yapılmaktadır. (Şekil-1)

Şekil-1: IPA proje başvuru süreci

Kaynak: AB Bakanlığı

1.1. Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma

Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma (Transition Assistance and Institution Building – TAIB) bileşeni, ilkesel olarak Avrupa Birliği müktesebatı ile ilgili tüm kurumsal kalkınma eylemlerini veya önlemlerini kapsayacak; genel olarak ülkelere, idari ve adli kapasitelerini oluşturmalarında yardımcı olacaktır. TAIB bileşeni ayrıca ülkelere, üyelik için politik, ekonomik ve müktesebat ile ilgili katılım kriterlerini yerine getirmelerinde de yardımcı olacaktır.

TAIB Topluluk Programları'na katılımı ve Topluluk Ajansları'na katılım hazırlıklarını da desteklemektedir. Bu destek; topluluk müktesebatının önemli bir kısmını oluşturur. Ayrıca bu bileşen kapsamında, AB'ye katılım öncesinde idari yapılarının kurulması da desteklenmektedir. Bu destek; teknik yardım, öneri, personel eğitimi, ekipman iktisabı, alt yapı, eşleştirme ve eş finansmanlı Topluluk Programları üzerinden verilebilir.

TAIB ayrıca AB ve Türkiye’de sivil toplum arasındaki ilişki, temas ve karşılıklı deneyim değişimini güçlendirmeyi amaçlayan Sivil Toplum Diyaloğu eylemlerini de finanse etmektedir.

Bu destek aracılığıyla, Avrupa Birliği düzeyinde Türkiye hakkında daha doğru bilgi verilerek Türkiye’nin daha iyi anlaşılmasının yanı sıra, Türkiye’de de Avrupa Birliği’nin daha iyi bilinmesi ve anlaşılması sağlanmaktadır.

TAIB Kapsamında Finanse Edilen Proje Alanları:

- AB müktesebatına uyum ve kurumsal yapılanma,
- Topluluk programı ve ajanslarına katılım,
- Hukuk devletinin ve demokratik kurumların güçlendirilmesi,
- Kamu yönetimi ve ekonomik alandaki reformların desteklenmesi,
- İnsan haklarının ve temel özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi,
- Sivil toplumun geliştirilmesi

1.2. Sınır Ötesi İşbirliği

Sınır Ötesi İşbirliği (Cross-Border Cooperation - CBC) bileşeni, hem dış yardım hem de ekonomik ve sosyal uyum hedeflerini birleştiren ortak yerel ve bölgesel girişimler aracılığıyla ülkeler arasında sınır bölgelerindeki işbirliğini güçlendirerek iyi komşuluk ilişkilerini desteklemeyi amaçlar. Bu bileşen, özellikle sınır alanlarında sürdürülebilir ekonomik ve sosyal kalkınmanın desteklenmesine; çevre, doğal ve kültürel miras, kamu sağlığı, organize suçun engellenmesi ve organize suçla mücadele gibi ortak sorunları ele almada birlikte çalışmaya; verimli ve güvenli sınırların sağlanmasına; sınır ülkelerinden yerel aktörleri kapsayan ortak küçük ölçekli eylemlerin desteklenmesine odaklanacaktır.

CBC Kapsamında Finanse Edilen Proje Alanları:

- Ekonomik faaliyetleri canlandırıcı küçük ölçekli altyapı (çevre, turizm gibi alanlarda, sınır ötesi sosyal ve kültürel bağların kuvvetlendirilmesi)
- Ortak ekonomik ve çevresel planlamayı destekleyen teknik yardım hizmetlerinin sağlanması ile ilgili projeler öncelikli olarak finanse edilecektir.

1.3. Bölgesel Kalkınma

Bölgesel Kalkınma bileşeninden sadece aday ülkeler faydalanabilmektedir. Bu bileşen Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu ve Uyum Fonuna ilişkin eylemleri desteklemekte ve genel olarak da aday ülkeleri yapısal fonlardan faydalanmaya hazırlanmak için kullanılmaktadır. Bu bileşenin amacı aday ülkeleri bu fonları kullanmaya hazır hale getirmek, özellikle ulaştırma, enerji ve çevre alanlarında AB ve ulusal önceliklerle uyumlu projelerin geliştirilmesini teşvik etmektir.

Türkiye’de bölgeler arasındaki farklılıkları azaltmaya yönelik önlemleri destekler. III. bileşen genel olarak ülkenin iç ekonomik ve sosyal uyumunun yanı sıra AB ile uyumun desteklenmesini yerel içerik, hizmet ve uygulamaların geliştirilmesi dahil KOBİ’lerin bilgi toplumuna katılımlarının desteklenmesine; bilgi ve iletişim teknolojilerini benimsemeleri ve etkin bir şekilde kullanmaları için KOBİ’lere destek ve hizmet verilmesini amaçlamaktadır.

Bölgesel Kalkınma Bileşeni, refah ve istihdam yaratan sürdürülebilir ekonomik faaliyeti sürdürmek ve cezbetmek için Türkiye’deki bölgeler arasındaki rekabeti geliştirmeye katkı sağlayacaktır. KOBİ’lerin kalkınması için temel hizmet ve altyapının sağlanması, güçlendirme ve seviye yükseltme; iş ağ ve kümeleri ve kamu-özel sektör ortaklıklarının geliştirilmesi yoluyla yeniliğin, girişimciliğin, teknoloji transferinin canlandırılması; KOBİ’lere ticaretle ilgili altyapı ve teknoloji hizmetlerinin sağlanması; KOBİ’lere finans erişimini sağlamaları için uygun maliyetli kredi ve öz sermaye finansmanı verilmesinin kolaylaştırılması hedeflemektedir.

Türkiye’ye ayrılan mali yardımlardan faydalanabilmek için yapısal fon mantığına uygun olarak yeni bir programlama anlayış getirilmiş, ulaştırma, çevre ve bölgesel rekabet edebilirlik için üç yıllık dönemleri kapsayan Operasyonel Programlar hazırlanmıştır. Bu çerçevede ilgili alanlardaki Operasyonel Programların hazırlanması ve yürütülmesi görevi aşağıdaki bakanlıklara verilmiştir:

- Çevre Operasyonel Programı - Orman ve Su İşleri Bakanlığı;
- Ulaştırma Operasyonel Programı - Ulaştırma Bakanlığı;
- Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı - Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı.

Çevre Operasyonel Programı (ÇOP): Gerçekleştirilmesi en zor ve pahalı olarak düşünülen AB çevre mevzuatının aktarılması, uygulanması ve yürütülmesinde Türkiye'ye destek olmayı amaçlamaktadır. ÇOP kapsamında finanse edilecek çevresel projelerin ilgili sektörler için (su, atık, vs.) çevresel planların uygulanmasına yakın şekilde bağlantılı olması ve (su sektöründe nehir havza yönetim planları da dahil olmak üzere) stratejik ve entegre bir yaklaşıma dayalı olması gerekir.

ÇOP kapsamında desteklenecek projeler ve önlemler, su rezervi ve şehir atık suyu artılmasının yanı sıra kirlenmiş alanların ve toprağın rehabilitasyonu dahil olmak üzere atık yönetimi ile ilgili olacaktır.

Ulaştırma Operasyonel Programı (UOP): Gelişmiş ulaştırma ağlarının ticaret fırsatlarını canlandırması ve verimliliği artırması nedeniyle ekonomik kalkınma için esas olan verimli, esnek ve güvenli ulaştırma alt yapısının sağlanmasını destekleyecektir. Ayrıca sınır ötesi projelere özel önem verilerek Avrupa -ve aday ülkeler- ulaştırma alt yapısının geliştirilmesi, mesafelerin kısaltılması açısından önemlidir.

UOP, bu nedenle, özellikle Trans Avrupa Ağları'nın yanı sıra ulusal ağların birbirleriyle bağlantısı, birlikte işlerliği ve çeşitliliği dahil ulaştırma alt yapısını destekleyecektir. Ana müdahale alanları temel eksenlerde Avrupa Birliği ile bağlantılara yoğunlaşacak; Türkiye'de Trans Avrupa Ağı'nın geliştirilmesine dayanak olacaktır. Demiryolu alt yapısı, taşıma sistemindeki payı açısından odak noktası olacaktır; prensipte yukarıdaki projeler ile ilgili önemli çalışma ve gerekli hizmetlere desteğin yanı sıra (ekonomik kalkınma ile bağlantılı olduğu yerlerde liman tesisleri) Deniz Otobanları da dikkate alınacaktır.

Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı (BROP): BROP kapsamında yapılan yardımın amacı dinamik ve rekabetçi KOBİ ortamı, Türkiye'deki farklı bölgeler arasında rekabetin artırılması, farklılıkların azaltılması ve AB'ye daha yüksek oranda uyumun sağlanması için esastır.

BROP kapsamında desteklenecek projelerin belirlenmesinde IPA tüzüğü gereği iki farklı yöntemle olabilmektedir. Birinci yöntemde proje fikirleri ulusal kamu kurumları tarafından sunulduğunda herhangi bir yarışmaya tabi tutulmadan doğrudan müzakere edilebilmektedir. İkinci yöntemde ise proje teklif çağrısı açılması ve hedef bölgeden (12 düzey II bölgesi) ilgili tarafların önereceği proje fikirleri arasından proje yarışma ile seçilmektedir.

BROP kişi başı milli geliri Türkiye ortalamasının yüzde 75'inin altında kalan Düzey II bölgelerinde kullanılmaktadır. Bu kapsama giren Orta Anadolu, Orta ve Doğu Karadeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde bulunan 43 İl (12 Düzey II Bölgesi) hedef bölge olarak belirlenmiştir.

BROP'un aşağıda sunulan 2 önceliği altında yer alan 6 tedbir kapsamında merkezi ve yerel düzeyde faydalanıcı kurumların hedef bölgeye yönelik projeleri finanse edilmektedir.

Öncelik 1: İş Ortamının İyileştirilmesi

- Sanayi Altyapısının Geliştirilmesi
- Finansal Araçların Oluşturulması ve Geliştirilmesi
- Ar-Ge, İnovasyon, Teknoloji ve Bilgi Toplumu Altyapısının Geliştirilmesi
- Turizm Altyapısı ile Tanıtım ve Pazarlama Faaliyetlerinin Geliştirilmesi

Öncelik 2: İşletme Kapasitelerinin Artırılması ve Girişimciliğin Teşvik Edilmesi

- İşletmelere Temel Bilgi, Danışmanlık ve Yatırım Desteği Sağlanması,
- Sanayi Sektörleri Arasında İşbirliğinin Güçlendirilmesi

BROP hakkında daha detaylı bilgiye <http://www.ipaweb.sanayi.gov.tr> web adresinden erişilebilir.

1.4. İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi

İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi bileşeni, Türkiye'nin insan kaynaklarının geliştirilmesine ve katılımcı bir toplumun oluşturulmasına odaklanmaktadır. Bu bileşen, istihdam fırsatlarının artırılması ve işsizlik oranlarının azaltılması için söz konusu sorunları ele alacak önlemleri destekleyecektir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından koordinasyonu sağlanan "İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı (İKGOP)" kişi başı milli geliri Türkiye ortalamasının %75'inin altında kalan bölgelerdeki istihdam kapasitesinin artırılması ve beşeri sermayenin güçlendirilmesini hedeflemektedir. Bu çerçevede İstihdam, Eğitim ve Sosyal İçerme öncelik alanları olarak belirlenmiştir.

İstihdam önceliğiyle özellikle gençlerin ve kadınların istihdama katılımının artırılması ve istihdamda sürekliliklerinin sağlanması esas alınmıştır. Bu öncelik

kapsamında eğitim ve mesleki eğitim yoluyla istihdama katılım konusunda bir kamu bilinci oluşturulması da öngörülmüştür. Bununla beraber kayıtlı istihdamın teşviki, daha etkin işgücü politikalarının uygulanması, daha kaliteli hizmet sağlanması ve kamu istihdam hizmetleri büyük önem taşımaktadır.

Eğitim önceliğiyle eğitim kalitesinin artırılması, başta kız çocukları olmak üzere her yaşta eğitim düzeyinin yükseltilmesi ve işgücü piyasası ile eğitim bağının kuvvetlendirilmesi amaçlanmaktadır. Hayat Boyu Öğrenme ile bu öğrenme imkânlarının yaygınlaştırılması ve iyileştirilmesi, işçi, işveren ve işletmelerin değişen şartlara uyum kabiliyetlerinin artırılması beklenmektedir.

Sosyal İçerme önceliği çerçevesinde, dezavantajlı kişilerin işgücü piyasasına ve sosyal korumaya erişimlerinin kolaylaştırılması, işgücü piyasasına erişimleri önündeki engellerin kaldırılması hedeflenmektedir.

İKGOP iki şekilde uygulanmaktadır:

Operasyonlar(Şemsiye Projeler): Ulusal düzeyde faaliyetlerin yürütülmesi, kurumsal kapasitenin geliştirilmesi ve ulusal politikaların belirlenmesi amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu gibi merkezde yer alan kamu kurum ve kuruluşları aracılığıyla “operasyon” olarak adlandırılan “şemsiye projeler”dir.

Hibe Programları: Operasyonların (şemsiye projelerin) en önemli ayağını, yerel düzeyde ilgili tarafların kullanacağı hibe programları oluşturmaktadır. Hibe programları ile yereldeki kurumlara, sosyal taraflara, sivil toplum kuruluşlarına, üniversitelere, belediyelere, valiliklere, mevcut sorunlarını belirleme, söz konusu sorunlar için ortak çözüm önerileri geliştirme ve bunları hayata geçirme olanağı sunulur.

Bu programın hedefleri:

- İşsizlik oranının azaltılması ve iş oluşturma hızının artırılması
- İş gücüne kadınların katılımının artırılması
- Piyasanın, AB üye ülkelerinde olduğu gibi, rekabet gücünü yükseltmek için iş gücünün yeterli beceri ve nitelikleri elde etmesine yardımcı olmaktır.

İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi bileşeni hakkında daha detaylı bilgiye <http://ikg.gov.tr/web/> web adresinden erişilebilir.

1.5. Kırsal Kalkınma (IPA Rural Development - IPARD)

IPARD bileşeni kapsamında tarım, hayvancılık, gıda, balıkçılık ve alternatif tarım alanlarında faaliyet gösteren işletmelere, üretici bireylere, kooperatiflere ve üretici birliklerine hibe programları aracılığı ile finansman desteği sağlanması planlanmaktadır.

Söz konusu hibe programlarının Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) tarafından, 2010 yılını takiben toplam 42 ili kapsayacak şekilde uygulanması planlanmıştır.

Fonlar, Türkiye'nin katılım öncesi dönemdeki öncelikleri ve ihtiyaçlarını dikkate alarak sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak üzere, tarımsal işletmeleri AB standartlarına yükseltmeyi amaçlayan Şubat 2008 tarihli Kırsal Kalkınma (IPARD) Programı'nda saptanan öncelikler çerçevesinde kullanılmaktadır.

Bu bileşende fonların kullanımına ilişkin tüm yetki AB tarafından TKDK'ye devredilmiştir. Diğer bileşenlerden farklı olarak bu bileşenden, kar amacı güden özel ve tüzel kişiler de yararlanabilmektedir. Daha detaylı bilgiye <http://www.tkd.gov.tr> web adresinden erişilebilir.

IPARD kapsamında Finanse Edilen Proje Alanları:

- Tarımsal işletmelerinin yeniden yapılandırılması ve yenilenmesi,
- Tarımsal ürünlerin işlenmesi ve pazarlanması,
- Kırsal altyapı,
- Kırsal ekonominin çeşitlendirilmesi,
- Üretici grupları,
- Çevre dostu üretim metotları,

2. Topluluk programları

Topluluk Programları belirli bir süre için Topluluk politikaları ile ilgili belirli alanları kapsayacak şekilde AB üye ülkeleri ve aday ülkeler arasında işbirliğini teşvik etmek üzere uygulanan faaliyetler bütünüdür.

Vatandaşların, işletmelerin, sivil toplum kuruluşlarının, kamu kurumlarının Topluluk Programlarına katılım imkanı mevcuttur. Aday ülkelerin mevzuatın uyumu ve uygulanması alanındaki çalışmalarına da Topluluk Programları önemli katkılar yapmaktadır.

Topluluk Programları, Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi'nin onayı ile yürürlüğe girmekte ve programa ilişkin teklif çağrılarını (ihale) yayımlayan ilgili Komisyon Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Programların bütçesi ise katılımcı ülkeler tarafından yapılan ödemeler ve AB bütçesinden sağlanan tahsis ile oluşturulmaktadır.

Programların önemli bir bölümü için başvurular doğrudan Avrupa Komisyonu'na gönderilmekte ve değerlendirme bağımsız uzmanlar tarafından yapılmaktadır. Merkezi olmayan bazı programlar için ise katılımcı ülkede bulunan ulusal ajanslar yoluyla başvuru ve değerlendirme yapılmaktadır.

Topluluk Programlarının temel amacı işbirliğinin geliştirilmesi olduğu için, başvuruların büyük çoğunluğunda farklı ülkelerden ortakların olması şarttır. Program bütçesinden sağlanan mali desteklerin önemli bölümü yatırım içermeyen projelere (kültürel faaliyetler, personel değişimi, araştırma projeleri, bilgi paylaşım projeleri gibi) verilmektedir.

Türkiye'nin Katılım Sağladığı Topluluk Programları:

Topluluk Programı		Sorumlu Kurum	Program Web Sitesi
Hayatboyu Öğrenme Programı		Ulusal Ajans	www.ua.gov.tr
Gençlik Programı		Ulusal Ajans	www.ua.gov.tr
Yedinci Çerçeve Programı		Tubitak	www.fp7.org.tr
Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Programı	Girişimcilik ve Yenilik Programı	Bilim, sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	http://ab.sanayi.gov.tr/
	Bilgi ve İletişim Teknolojileri	Kalkınma Bakanlığı	http://www.bilgitoplumu.gov.tr/
	Avrupa Akıllı Enerji ve Teknoloji Programı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	
Progress Programı		Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	www.csgb.gov.tr/
Kültür Programı		Kültür ve Turizm Bakanlığı	www.ccp.gov.tr
2007 - 2019 Yılları İçin Avrupa Kültür Başkentleri Eylemi			
Fiscalis 2013 Programı		Maliye Bakanlığı	www.maliye.gov.tr
Gümrük 2013 Programı		Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	www.gumruk.gov.tr
Avrupa Çevre Ajansı			

TÜM TOPLULUK PROGRAMLARI LİSTESİ:

1. Hayatboyu Öğrenme Programı
2. Gençlik Programı
3. Araştırma ve Teknolojik Gelişme Alanında Yedinci Çerçeve Programı
4. Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Programı
5. Progress Programı
6. Kültür Programı
7. 2007 - 2019 Yılları İçin Avrupa Kültür Başkentleri Eylemi
8. Fiscalis 2013 Programı
9. Gümrük 2013 Programı
10. EURATOM Yedinci Çerçeve Programı
11. Güvenli İnternet Programı
12. ISA (Birikimde Çalışabilirlik) Programı
13. Tüketici Politikası Alanında Topluluk Eylemi
14. Marco Polo II Programı
15. Pericles Programı
16. Vatandaşlar için Avrupa Programı
17. Medya 2007 Programı
18. Medya Mundus
19. Güvenlik ve Özgürlüklerin Korunması (Çerçeve Program)
20. Temel Haklar ve Adalet (Çerçeve Program)
21. Dayanışma ve Göç Hareketleri Yönetimi (Çerçeve Program)
22. Sivil Koruma Mali Aracı
23. LIFE + (Çevre Mali Aracı)
24. Kamu Sağlığı Programı
25. Erasmus Mundus Programı
26. Hercule II Programı

2.1. Hayatboyu Öğrenme Programı

Genel ve mesleki eğitimin yanısıra eğitimle ilgili tüm alt program ve faaliyetleri bütüncül bir yaklaşımla tek bir programda toplayan Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP), yeni kuralları, basitleştirmeleri ve ülke merkezli faaliyetlerdeki artış nedeniyle özel bir önem taşımaktadır.

Programın amacı, hayatboyu öğrenme yoluyla Topluluğu ileri bir bilgi toplumu haline getirmek, daha çok ve daha iyi iş imkanı yaratmak, sosyal bütünlüğü geliştirmek; çevrenin gelecek kuşaklar için daha iyi korunmasını sağlamak; özellikle de dünyada bir kalite referansına dönüşmelerini temin etmek amacıyla Topluluk içindeki eğitim ve öğretim sistemleri arasında karşılıklı değişim, işbirliği ve hareketliliği güçlendirmektir.

Hayatboyu Öğrenme Programı, ilk ve orta öğrenimdeki öğrencilerimizden yetişkinlere, mesleki eğitim stajyerlerinden üniversite öğrencilerine, temel beceri ihtiyacı duyan insanlardan eğitim profesyonellerine kadar herkes için eğitim ve öğretimde gelişme imkanları ve karşılıksız mali katkı sağlamaktadır. Aşağıdaki tablo, programlara ilişkin yalnızca temel bilgi verme amacını taşımaktadır. Gerek her bir alt programın gerekse bunlar içindeki diğer alt faaliyetlerin hedef kitleleri, teklif çağrıları, başvuru koşulları ve tarihleri, proje kalite değerlendirme kriterleri ve hibe miktarları konusunda en güncel bilgilere Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkez Başkanlığı'nın (Ulusal Ajans) web sitesinden (www.ua.gov.tr) erişebilirsiniz.

HAYATBOYU ÖĞRENME PROGRAMI (LLP)

COMENIUS PROGRAMI (Okul Eğitimi)	ERASMUS PROGRAMI (Yüksek Öğretim)	LEONARDO DA VINCI PROGRAMI (Mesleki Eğitim)	GRUNDTVIG PROGRAMI (Yetişkin Eğitimi)
Ortak Konulu (Transversal) Program 4 Temel Faaliyet: Politika Geliştirme; Dil Öğrenme; BİT; Örnek Uygulamaların Yaygınlaştırılması			
Jean Monnet Programı 3 Temel Faaliyet: Jean Monnet Eylemi; Avrupa Kurumları; Avrupa Kuruluşları			

2.2. Gençlik Programı

Gençler bu program ile yurtçinde veya yurtdışında çeşitli etkinliklere dahil olabiliyorlar,projeler yapabiliyor,uluslararası veya yerel projeler hazırlayabiliyorlar.

Gençlik Programı'nda tüm gençler için çeşitli fırsatlar bulunmaktadır. Sivil Toplum Kuruluşları, Kamu Kuruluşları ve sıradan gruplar (herhangi bir Sivil Toplum Kuruluşuna üye olmadan bir araya gelip oluşturulan gruplar) proje başvurusu yapabilmektedirler. Proje hazırlamayı ve yaygın eğitim alanında deneyim kazanmayı isteyen gençler ulusal ajansın sitesindeki haberler ve etkinlikler kısmında duyurusu yapılan ücretsiz eğitimlere ve toplantılara başvurabilirler. Yine aynı kısımda duyurusu yapılan yurtdışı eğitimler/ seminerler için İngilizce bilen gençler/ gençlik çalışanları başvuruda bulunabilirler.

- Gençlik Programı Eylemleri:
- Eylem 1.1 Gençlik Değişimleri,
- Eylem 1.2 Gençlik Girişimleri,
- Eylem 1.3 Gençlik Demokrasi Projeleri,
- Eylem 2 Avrupa Gönüllü Hizmeti,
- Eylem 3.1 AB Komşu Ülkeleriyle İşbirliği,

- Eylem 4.3 Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları İçin Eğitim ve Ağ Kurma,
- Eylem 5.1 Gençler ve Gençlik Politikalarından Sorumlu Olanlar İçin Toplantılar.

Yaş Grupları:

- Eylem 1.1 için 13-30,
- Eylem 1.2 için 15-30,
- Eylem 1.3 için 13-30,
- Eylem 2 için 18-30,
- Eylem 3.1 Gençlik Değişimleri için 13-30,
- Eylem 3.1 Eğitim ve Ağ Kurma için sınırsız,
- Eylem 4.3 için sınırsız,
- Eylem 5.1 için 15-30'dur.
- Grup liderleri için ise çoğunlukla yaş sınırı gözetilmez.

Son Başvuru tarihleri: Gençlik Programında sürekli olarak her yıl 5 başvuru dönemi bulunmaktadır. Son başvuru tarihleri **1 Şubat, 1 Nisan, 1 Haziran, 1 Eylül ve 1 Kasım'dır.**

Program hakkında daha detaylı bilgiye <http://www.ua.gov.tr> web adresinden erişilebilir.

2.3. Yedinci Çerçeve Programı

Çerçeve Programları, Avrupa Birliği'nde çok uluslu araştırma ve teknoloji geliştirme projelerinin desteklediği topluluk programlarıdır. Çerçeve Programları'nın başlıca amaçları Avrupa'nın bilimsel ve teknolojik temelini güçlendirilmesi, endüstriyel rekabetin desteklenmesi ve ülkeler arası işbirliğinin teşvik edilmesidir.

AB'nin Mart 2000'de yapılan Zirve Toplantısı'nda belirtilen ve Lizbon Stratejisi olarak adlandırılan strateji kapsamında ise, AB'nin "dünyanın en dinamik rekabetçi bilgi temelli ekonomisi" olması hedeflenmiştir.

7.ÇP'nin temel unsurları şunlardır:

- 7.Çerçeve Programının yedi yıl sürmesi.(2007-2013)
- "Araçlar"dan ziyade araştırma temalarına vurgu yapılma
- Teknoloji Platformları ve yeni Ortak Teknoloji Girişimleri'nin faaliyetleri aracılığıyla Avrupa endüstrisinin ihtiyaçlarını karşılayan araştırma-geliştirmeye odaklanılması
- Avrupa'nın en iyi bilimsel faaliyetlerine destek sağlayan Avrupa Araştırma Konseyi'nin kurulması
- 4 Özel Program'da uluslararası işbirliğinin bütünleştirilmesi
- Bilgi Bölgeleri'nin geliştirilmesi
- Araştırma faaliyetlerine özel sektörün katılımını artırmak amacıyla risk paylaşımını içeren bir finansal yapının oluşturulması

7.Çerçeve Programı'na, ulusal/uluslararası kanunlar ve AB kanunlarına göre kurulmuş tüzel ve gerçek kişiler başvurabilirler. Bu kapsamda, üniversiteler, araştırma merkezleri, kamu kurumları, sanayi kuruluşları ve sivil toplum örgütleri 7.ÇP'ye katılabilirler. Ayrıca, tüzel kişiliğe sahip olan veya olmayan KOBİ'lerin de başvuruları teşvik edilecektir.

Herhangi bir ülkeden herhangi bir tüzel kişi 7.ÇP'ye katılabilmektedir. Ancak farklı ülke grupları için farklı katılım ve fonlama kuralları bulunmaktadır. Bu konuda ayrıntılı bilgiye http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html web sayfasından erişilebilir.

Genel olarak, 7.ÇP projelerinde en az 3 farklı AB üyesi ülke veya asosye ülkeden en az 3 bağımsız kuruluşun yer alması gerekmektedir.

7.Çerçeve Programında ilgili özel program ve çalışma programlarında belirtilen öncelikler kapsamında yılda bir veya 2 defa proje teklif çağrıları açılmaktadır. Çağrılar, 7.ÇP özel bilgi kanalları, internet sayfaları, üye ve aday ülkelerde bulunan ulusal irtibat noktaları aracılığı ile duyurulmaktadır. Çağrılar www.fp7.org.tr web adresinden takip edilebilir.

Projelerin bu çağrılarda belirtilen önceliklere uyması ve çağrıda belirtilen tarihten önce Komisyon'a sunulması gerekmektedir. Projeler, "Elektronik Proje Teklifi Sunma Sistemi – EPSS" aracılığıyla sunulması zorunludur. EPSS ile ayrıntılı bilgiye http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html web adresinden ulaşabilirsiniz.

2.4. Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Programı

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Çerçeve Programı (CIP), Avrupa'daki işletmeleri rekabete teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Küçük ve orta ölçekli işletmeleri (KOBİ'ler) hedef alan bu program, inovasyon faaliyetlerini desteklemekte, finansman kaynaklarına erişim olanaklarını iyileştirmekte ve bölgesel bazda iş destek hizmetleri sunmaktadır. Program, bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) genele daha iyi şekilde yayılmasını ve kullanılmasını teşvik etmekte ve bilgi toplumunun gelişimine yardımcı olmaktadır. Program ayrıca, yenilenebilir enerji kaynaklarının daha fazla kullanımını ve enerji verimliliğini de teşvik etmektedir.

CIP programı üç alt programa ayrılmıştır. Bu programların her birinin kendine ait hedefleri bulunmaktadır ve bu programların her biri işletmelerin rekabet gücünün yanı sıra BİT ya da sürdürülebilir enerji gibi kendi alanlarını ilgilendiren konularda işletmelerin inovasyon kapasitelerine katkı yapmayı amaçlamaktadırlar.

CIP Programı'nın 3 alt bileşeni bulunmaktadır. Bunlar;

1) Girişimcilik ve Yenilik Programı (Entrepreneurship and Innovation Programme - EIP) Bu alt bileşen Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. 2,1 milyar Avro bütçeli **Girişimcilik ve Yenilik Programı'nın (EIP)** hedefleri şunlardır;

- Risk sermayesi ve kredi garanti enstrümanları kanalıyla KOBİ'lerin finansmana erişiminin kolaylaştırılması
- Bölgesel merkezlerden oluşan bir ağ olan Avrupa İşletmeler Ağı aracılığıyla iş ve yenilikçiliğin desteklenmesi
- Girişimcilik ve yenilikçiliğin teşvik edilmesi
- Eko inovasyonun desteklenmesi
- Girişimciliği ve yenilikçiliği teşvik eden politikaların desteklenmesi

Bileşen hakkında daha detaylı bilgiye <http://ab.sanayi.gov.tr/Default.aspx?lng=tr> web sayfasından ulaşılabilir.

2) Bilgi ve İletişim Teknolojileri Politikaları Destek Programı (Information Communication Technologies Policy Support Programme - ICT-PSP) Bu alt bileşen Kalkınma Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Politikaları Destek Programı'nın (ICT PSP) amaçları şunlardır;

- BİT ve BİT'e dayalı ürün ve hizmetler alanında Avrupa'da ortak bir bilgilendirme alanı oluşturmak ve bu ürün ve hizmetler konusunda Avrupa iç pazarını güçlendirmek,
- BİT'in geniş kesimlerce benimsenmesi ve BİT'e yatırım yapılması sağlanarak inovasyonun teşvik etmek,
- Daha katılımcı bir bilgi toplumu oluşturmak ve kamu hizmetleri alanında daha verimli ve etkin hizmetler geliştirerek yaşam kalitesini yükseltmek.

Bileşen hakkında daha detaylı bilgiye <http://www.bilgitoplumu.gov.tr/> web sayfasından ulaşılabilir.

3) Avrupa Akıllı Enerji Programı (Intelligent Energy Europe Programme - IEE) Bu alt bileşen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yürütülecektir. Avrupa Akıllı Enerji Programı'nın (IEE) amaçları şunlardır;

- Enerji verimliliğini ve enerji kaynaklarının akılcı kullanımını pekiştirmek,
- Yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarını ve enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesini teşvik etmek,
- Ulaştırma alanında enerji verimliliğini ve yeni enerji kaynaklarını geliştirmek.

NOT: Türkiye daha bu programı kabul etmemiştir. Programın kabul edilmesi için gerekli müzakereler yapılmaktadır.

2.5. Progress(İlerleme) Programı

2007 - 2013 dönemi için AB'nin sosyal politika ve istihdam alanındaki mevzuatına ilişkin uygulamaların projeler vasıtası ile desteklenmesini ve böylece üye ve aday ülkelerde bu alandaki uygulamaların geliştirilmesini sağlamak amacıyla program hazırlanarak yürürlüğe girmiştir. Program kapsamında bu alanlardaki proje teklifleri mali açıdan desteklenecektir. PROGRESS Programı çerçevesinde açılan proje tekliflerine uygun olarak, ilgili alanlarda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB), ilgili ve bağlı kuruluşları da başvuruda bulunabileceği gibi kamu istihdam servisleri, yerel ve bölgesel idareler, sosyal taraflar, sivil toplum kuruluşları, ulusal istatistik ofisleri, medya paydaşları gibi kurum ve kuruluşlar da anılan Programdan faydalanabileceklerdir.

Program 5 bölümden oluşmaktadır:

- İstihdam,
- Sosyal koruma ve içerme,
- Çalışma şartları,
- Ayrımcılıkla mücadele ve çeşitlilik,
- Toplumsal cinsiyet eşitliği.

Progress Programının sorumluluğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Avrupa Birliği Koordinasyon Daire Başkanlığı tarafından üstlenilmektedir. Ayrıntılı bilgiye <http://www.cs.gb.gov.tr/cs.gbPortal/abk.portal> adresinden ulaşılabilir.

2.6. Kùltür Programı

2007- 2013 programlama döneminde Türkiye'nin de tam üye olarak yararlanacağı Kùltür Programı; ÷lkemiz kùltür operatörlerinin çalışmalarına ve programa üye devletler ile kuracakları ortaklıklara uluslar üstü yeni bir boyut getirmektedir. Bu program; sahne sanatları, görsel sanatlar, plastik sanatlar, kùltürel miras vb. birçok alanda, dernek, üniversite, kùltür enstitüleri, kamu otoriteleri gibi binlerce kùltür kurumuna birlikte çalışma, ortaklaşa kùltürel ve sanatsal projeler yaratma ve uygulama konusunda olanaklar sağlamaktadır.

Program çerçevesinde gerçekleştirilecek işbirlikleri; ulusların karşılıklı anlayışını kolaylaştıracak, yaratıcılıklarını artıracak, farklı kùltürlerin birbirlerinin kùltürlerini tanınması ile ortaya çıkacak Avrupa Vatandaşlığına katkıda bulunacaktır.

Kùltür Programı, olası kùltürel işbirliklerini;

- Kùltürel Eylemler Desteği,
- Kùltür Alanında Avrupa Düzeyinde Faaliyet Gösteren Kurumlar Desteği,
- Kùltür Politikaları Alanında Değerlendirme ve Etki Analizi Yapan Kurumlar Ağı Desteği,

olmak üzere üç ayrı dizinde desteklemektedir.

÷lkemizde Kùltür Programı'nın tanıtımı ve teknik hizmet görevini TC Kùltür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde oluşturulan Kùltürel İrtibat Noktası yürütmektedir. Kùltürel İrtibat Noktası, kùltür ve sanat alanında çalışan değerli kùltür operatörlerine Kùltür Programı'nın yapısını, önceliklerini ve katılma koşullarını ana hatları ile aktarmış, programdan destek alan örnek projeleri sunarak programa katılımların kolaylaşmasını sağlamıştır.

Program hakkında daha detaylı bilgiye www.ccp.gov.tr web adresinden erişilebilir.

2.7. 2007 - 2019 Yılları İçin Avrupa Kültür Başkentleri Eylemi

Avrupa Kültür Başkenti kavramı ilk kez, 1980'lerde ortaya çıkmıştır. Dönemin Yunanistan Kültür Bakanı Melina Mercouri'nin nerisinin Avrupa Birliği Bakanlar Konseyi tarafından benimsenmesiyle Avrupa kültürüne değer katan, Avrupa'ya katkı sağlayan kentlere verilmeye başlanan bu unvana ilk kez 1985'te Atina sahip olmuştur. Bu unvan, 1985-2000 yılları arasında AB'ye ye ülkelerin kentlerinden birine verilmiştir. 2000 yılına gelindiğinde ise, yeni bin yıl nedeniyle, Avrupa Kültür Başkenti unvanı hem aynı yılda birden fazla kente, hem de AB adayı olan ülkelerin kentlerine verilmeye başlanmıştır. Eylemin amaçlarından bazıları şunlardır:

- Avrupa kültürünün zenginlik ve farklılığının vurgulanması,
- Avrupa'yı bir arada tutan kültürel bağları güçlendirme,
- Farklı ülkelerde bulunan insanları kaynaştırma,
- Farklılıklara rağmen karşılıklı anlayışı sağlama,
- Avrupalı kimliğini glendirmedir.

İstanbul'un, Avrupa Kültür Başkenti yolculuğu da, yeni bin yıl nedeniyle, AB adayı olan ülkelerin kentlerine Avrupa Kültür Başkenti unvanı verilme kararıyla birlikte başlamıştır. 13 Kasım 2006 günü Avrupa Parlamentosu'nun görüşü ve Avrupa Birliği Kültür Bakanları Konseyi'nin onayıyla İstanbul'un, 2010 Avrupa Kültür Başkenti olduğu ilan edilmiştir.

2.8. Fiscalis 2013 Programı

Program bünyesinde gerçekleştirilen faaliyetler sonucunda, vergilendirme ve vergi denetimi alanlarında çalışan kamu personelinin Avrupa Birliği müktesebatı ve ye devletlerde uygulanması hakkında ortak bir standardı yakalamalarının sağlanması, ye devletler arasında etkin, verimli ve kapsamlı bir işbirliği ortamı oluşturulması, hem idarenin

hem de mükelleflerin ihtiyaçlarını dikkate alan iyi uygulamaların geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması ve aday ülkelerin katılım sürecinde vergilendirme alanındaki Birlik müktesebatı uyumu ve idari kapasitesinin geliştirilmesi için gerekli ihtiyaçlarının karşılanması amaçlanmaktadır. Faydalanıcılara ilişkin olarak açık bir hüküm bulunmamakla birlikte, ilgili mevzuatta vergilendirme alanında yetkili kurum ve personele atıf yapılmaktadır. Bu kapsamda, Programdan Maliye Bakanlığı personeli yararlanmaktadır.

Türkiye, Fiscalis Programına katılmakta ve bu alandaki sorumluluğu Maliye Bakanlığı üstlenmektedir. Detaylı bilgiye www.maliye.gov.tr web adresinden erişilebilir.

2.9. Gümrük 2013 Programı

Program sayesinde ilgili kamu kurum ve kuruluş personeli, ana gümrük konuları, geliştirilmeye çalışılan projeler (karma eğitim (blended learning) kapsamında araç araması, konteynır incelemesi, yetkilendirilmiş yükümlü konularında e-öğrenme (e-learning), customs blueprints), işbirliği, kuş gribi, nakit kontrolleri vb. konular ile ilgili gerçekleştirilen seminer, toplantı ve çalışma gruplarına aktif olarak katılım sağlamaktadır. Ayrıca, bir alt program niteliğinde olan Değişim (Exchange) Programı kapsamında mevzuatta uyum sağlanmış alanlarda uygulamayı da uyumlaştırabilmek amacıyla Gümrük Müsteşarlığı personeli, diğer ülkelerin gümrük idarelerinin de kabul etmesiyle, çeşitli alanlarda incelemelerde bulunmak üzere kısa süreli ziyaretler gerçekleştirebilmekte; yine, diğer ülkelerin gümrük idaresi personelinin de incelemelerde bulunmak üzere Türk Gümrük İdareleri'ni ziyaret edebilmesine imkan sağlanmaktadır. Program bütçesi 133 milyon avro'dur.

Türkiye, Gümrük 2013 Programına katılmakta ve bu alandaki sorumluluğu Gümrük ve Ticaret Bakanlığı üstlenmektedir.

Detaylı bilgiye <http://www.gumruk.gov.tr/> web adresinden ulaşılabilir.

2.10. Avrupa Çevre Ajansı

Avrupa Çevre Ajansı (AÇA) Avrupa Birliği'nin bir ajansıdır. Görevi çevre hakkında doğru ve bağımsız bilgi sunmaktır. Çevre politikası geliştirme, benimseme, uygulama ve değerlendirme alanında çalışmalar yapmaktadır. Halihazırda 32 ülke AÇA üyesidir.

AÇA'nın kurulmasına yönelik yasa Avrupa Birliği tarafından 1990 yılında kabul edilmiştir. 1993'ün sonunda, AÇA'nın Kopenhag'a kurulmasına yönelik kararın hemen akabinde yürürlüğe girmiştir. Ancak AÇA çalışmalarına 1994 yılında başlamıştır.

AÇA'nın görevi:

- Topluluk ve üye ülkelerin çevrenin iyileştirilmesi, çevresel hususların ekonomik politikalarla bütünleştirilmesi ve sürdürülebilirliğe geçiş hakkında bilgilendirilmiş kararlar almalarına yardımcı olmak,
- Avrupa Çevre Bilgi ve Gözlem Ağı'nı (Eioneten) koordine etmektir

